

Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski"

Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski"

W dniu 25.02.2021 r. w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" pod pozycją 218 została opublikowana Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

Opracowanie i przyjęcie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami stanowi wypełnienie jednego z podstawowych warunków horyzontalnych finansowania polityki spójności UE w latach 2021-2027, jakim jest implementacja postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych.

Opracowanie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami wynika również z zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2021 (z perspektywą do 2030 r.), przyjętej uchwałą Rady Ministrów z 14 lutego 2017 r.

Celem głównym Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami jest włączenie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe, a tym samym zagwarantowanie im praw określonych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Dokument uwzględnia postulaty środowiska osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i zakłada kompleksowe, horyzontalne, ponadsektorowe podejście polityki publicznej do wsparcia osób z niepełnosprawnościami, uwzględniające ich potrzeby w zakresie niezależnego życia i włączenia społecznego.

Zapisy dotyczące konkretnych działań w Strategii, w tym o charakterze legislacyjnym i programowym, zostały poprzedzone diagnozą stanu faktycznego. Na tej podstawie wskazano 8 obszarów priorytetowych Strategii.

W ramach pierwszego z priorytetów, jakim jest „Niezależne życie” zaplanowano działania, których nadrzędnym celem jest zagwarantowanie osobom z niepełnosprawnościami prawa do niezależnego życia wynikającego z artykułu 19 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Kolejnym obszarem priorytetowym jest „Dostępność”. Dostępność jest jednym z podstawowych warunków uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Stanowi ona o możliwości wykonywania ról społecznych i prowadzenia niezależnego życia tej grupy osób. Oznacza również, że osoby niepełnosprawne mają na równych prawach dostęp do środowiska fizycznego, budynków, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz innych obiektów i usług. Dlatego też w tym obszarze priorytetowym Strategii przewidziano działania mające na celu poprawę dostępności przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami oraz poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami w zakresie mobilności (zgodnie z art. 9 i 20 Konwencji).

Podstawowy warunek skutecznej aktywizacji społecznej i zawodowej w przypadku osób z niepełnosprawnościami stanowi również dostęp do systemu kształcenia, dlatego też kolejnym z kluczowych obszarów jest priorytet „Edukacja”. Działania w tym obszarze służyć będą wdrożeniu postanowień art. 24 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, który wskazuje na obowiązek realizacji prawa osób z niepełnosprawnościami do edukacji bez dyskryminacji, na zasadach równych szans, z zapewnieniem włączającego systemu kształcenia.

Kolejnym z obszarów priorytetowych Strategii jest obszar „Praca”. Praca pełni w życiu osób z niepełnosprawnościami trzy ważne funkcje: rehabilitacyjną, socjalizacyjną (więzi społeczne, rozwój osobowości człowieka, satysfakcja i samorealizacja) i dochodową. W tym kontekście istotnego znaczenia nabierają działania mające skutkować większą aktywnością zawodową i większymi możliwościami zatrudnienia osób niepełnosprawnych, stosownie do art. 27 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Kolejny obszar priorytetowy Strategii to „Warunki życia i ochrona socjalna”. Głównym celem działań w ramach tego priorytetu, zgodnie z treścią art. 28 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, jest zapewnienie osobom z

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

niepełnosprawnościami i ich rodzinom odpowiednich warunków życia, włączając w to zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i materialnych oraz niezbędną ochronę socjalną. Działania w ramach priorytetu „Warunki życia i ochrona socjalna” obejmują zwalczanie ubóstwa osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych.

Istotnym z punktu widzenia każdej osoby z niepełnosprawnościami jest także priorytet „Zdrowie”, w ramach którego zaplanowano działania służące realizacji przez Polskę zobowiązań wynikających z Konwencji (art. 25), w szczególności w zakresie zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami opieki zdrowotnej, dostępu do usług i programów zdrowotnych biorących pod uwagę ich szczególne wymogi i potrzeby w zakresie profilaktyki zdrowotnej, zapobiegania wtórnym powikłaniom i pogorszeniu stanu zdrowia, rehabilitacji medycznej oraz optymalizacji jakości funkcjonowania.

W ramach Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 zaprojektowano również działania w priorytecie „Budowanie świadomości”, które wynikają bezpośrednio z artykułu 8 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, który zobowiązuje państwo-stronę Konwencji do podjęcia natychmiastowych, skutecznych i odpowiednich działań mających na celu podniesienie świadomości społeczeństwa, w tym na poziomie rodziny.

Ostatnim z ośmiu obszarów priorytetowych Strategii jest „Koordynacja”. Wdrożenie nowej polityki państwa na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami wymaga odpowiedniej reformy instytucjonalnej służącej naprawie zdiagnozowanych problemów systemowych. Celem działań zaprojektowanych w ramach priorytetu Koordynacja jest stworzenie ram zapewniających spójność systemu i rozwój współdziałania instytucji zajmujących się problematyką osób z niepełnosprawnościami. Do działań tych należy m.in. reforma systemu orzekania o niepełnosprawności, opracowanie i przyjęcie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami

Realizacja działań zaprojektowanych w ramach poszczególnych priorytetów Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 pozwoli na ustanowienie ram całościowej polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych, zgodnie z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Przełoży się też na zaplanowany wzrost współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych.